خبرها

آزمون انتخاب مدرسان آموزش خانواده

ایسنا: آزمون انتخاب مدرسان آموزش خانواده ۲ تیرماه سال جاری به‌طور همزمان در سراسر کشور برگزار می‌شود. مدرسان آموزش خانواده پس از قبول در آزمون کتبی، مصاحبه، موفقیت در دوره تربیت مدرس و اخذ کارت مدرسی از سازمان مرکزی انجمن اولیا و مربیان به تدریس در کلاس‌های آموزش خانواده مشغول خواهند شد. بر این اساس مهلت ثبت‌نام داوطلبان واجد شرایط تا پایان وقت اداری ۲۰ خردادماه جاری است و فتوکپی آخرین حکم کارگزینی، فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی یا گواهی معتبر بر فارغ‌التحصیل شدن از دانشگاه‌های کشور، مراکز آموزش عالی و ضمن خدمت تا تاریخ ۳۱ شهریورماه سال جاری، واریز مبلغ دو هزار و ۵۰۰ ریال بابت تامین هزینه‌های آزمون ورودی، یک قطعه عکس ۴×۳ و تکمیل فرم ثبت‌نام، مدارک لازم برای شرکت در این آزمون است. گفتنی است داوطلبان شرکت در آزمون انتخاب مدرس آموزش خانواده باید اشتغال رسمی در وزارت آموزش و پرورش داشته، حداقل ۳۰ سال سن، متاهل، برخوردار از سلامت جسمی و داشتن قدرت بیان، حسن شهرت عقیدتی اجتماعی و اخلاقی به تائید مسئولان ذیربط، دارای حداقل مدرک کارشناسی رشته‌های علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره، آموزش ابتدایی، مددکاری اجتماعی، مطالعات خانواده و امور تربیتی باشند. شایان ذکر است در بعضی از شهرهای استان‌های فارس، خراسان رضوی، اصفهان، شهر تهران، شهرستان‌های استان تهران، آذربایجان شرقی، حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های علوم‌تربیتی، روانشناسی، مشاوره، الهیات و معارف و علوم‌اجتماعی است. براساس این گزارش آزمون انتخاب مدرس آموزش خانواده راس ساعت ۱۰ صبح جمعه ۲ تیرماه سال جاری با سئوالات چهار گزینه‌ای در سراسر کشور برگزار می‌شود.

۶۸ هزار پست خالی در وزارت بهداشت

فارس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۶۸ هزار پست خالی و بلاتصدی در حوزه‌های مختلف بهداشتی، درمانی، آموزشی و اداری دارد و این کمبود نیرو سبب افت کیفیت خدمات و اجبار نیروهای حاضر برای ماندن در شیفت‌های طولانی و اضافی می‌شود. رحمت‌الله حافظی معاون توسعه منابع و مدیریت وزارت بهداشت، در گفت‌وگو با خبرنگار اجتماعی فارس با اعلام این مطلب افزود: کمبود نیروی انسانی در وزارت بهداشت موجب شده است که بسیاری از پرسنل به‌خصوص کادر درمانی و به‌ویژه پرستاران مجبور باشند در دو یا سه شیفت اضافی و اجباری کار کنند و این مسئله حتی اگر در کوتاه‌مدت قابل تحمل باشد در بلندمدت خستگی جسمی و روحی مزمن پرسنل را در پی دارد. وی گفت: متاسفانه برخی از اعضای کادر درمانی به‌خصوص پرستاران با مشکلات زیادی مواجه هستند که یک بعد مهم قضیه مسائل مالی و فشارهای کاری است که در تلاش هستیم با توافق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی بخشی از این مشکلات را حل کنیم اما تامین منابع مالی یکی از مشکلات مهم ما در رسیدن به این مقصود است. وی افزود: با پیشنهاد وزارت بهداشت و تصویب مجلس در سال گذشته قرار شد علاوه بر جایگزینی نیروهای بازنشسته وزارت بهداشت سالانه شش هزار نیروی جدید نیز استخدام شود که اولین آزمون پذیرش این نیروها اسفندماه گذشته برگزار شد و نتایج آن به‌زودی اعلام می‌شود، با نتایج این آزمون، نیروهای جدید در بخش‌های مختلف وزارت بهداشت مشغول به کار می‌شوند. معاون وزیر بهداشت ادامه داد: بار اصلی کمبود نیرو در وزارت بهداشت بیشتر به بخش بهداشت و درمان مربوط می‌شود به همین علت اولویت جذب نیرو در این بخش است که البته برای مناطق محروم اولویت بیشتری در نظر گرفته می‌شود. حافظی گفت: در زمان حاضر به ازای هر تخت بیمارستانی ۱/۷ نفر در نظام سلامت کشور فعال است درحالی که این نسبت در کشورهای همسطح ما بین ۳ تا ۳/۳ نفر به ازای هر تخت است.

کنکور تست خوبی نیست

فرزانه نزاکتی

در حدود یک و نیم میلیون داوطلب کنکور سراسری به همراه خانواده‌های آنها هر سال در این روزها یکی از پراضطراب‌ترین دوره‌های زندگی خود را می‌گذرانند. آزمون ورودی دانشگاه در ایران به غول بی‌شاخ و دمی تبدیل شده است که حتی شاگرد اول‌ها هم امید چندانی به موفقیت در آن ندارند. در این گزارش به بررسی ابعاد مختلف این معضل از دید کارشناسان جامعه‌شناسی، علوم تربیتی و روانشناسی پرداخته‌ایم اما سازمان سنجش آموزش کشور حاضر نشد پس از تماس‌ها و پیگیری‌های مکرر خبرنگار شرق به سئوالات ما پاسخ گوید.

«شیوه فعلی کنکور دانش‌آموزان را به سمت یادگیری حفظی و طوطی‌وار سوق می‌دهد و هر که قدرت حفظ کردن او بیشتر باشد، در کنکور موفق‌تر است. در حالی که این تعریف از یادگیری مدت‌ها است منسوخ شده است.» دکتر محمدرضا کرامتی متخصص برنامه‌ریزی آموزشی و عضو هیات‌علمی دانشگاه تهران با بیان این مطلب گفت: «کنکور قدرت تفکر و خلاقیت فرد را نادیده می‌گیرد و به مهارت‌های زندگی اجتماعی و مهارت‌های فراشناختی توجهی ندارد. بدتر از همه اینکه باعث شده است نظام آموزشی هم خود را با آن تطبیق دهد. به گونه‌ای که دانش‌آموزانی که به دنبال فهم محتوای دروس هستند، گاه نمره خوبی در امتحانات مدرسه هم نمی‌آورند.»

انتقادات بسیاری از این دست درباره شیوه برگزاری امتحان ورود به دانشگاه مطرح شده است. پژوهشی که ۱۴ سال پیش در دانشگاه بوعلی سینای همدان انجام شد، نشان داد که «اگر هدف انجام کنکور شناخت استعدادها و قابلیت ذهنی داوطلبان در ادامه تحصیل تلقی شود، اندازه‌گیری این قابلیت‌ها در یک محدوده زمانی کوتاه و فشرده نظیر شرایط کنکور، منطقی و معقول به نظر نمی‌رسد.» دکتر قاسم قاضی روانشناس و عضو هیات علمی دانشگاه تهران یادآور شد: «کنکور به جای سنجش هوش و توانایی افراد، آموخته‌ها و اطلاعات آنها را می‌سنجد. در نتیجه هر کس بیشتر بخواند، وارد دانشگاه می‌شود نه هر کس که استعداد و ذهن آکادمیک دارد.»

دکتر حسین میرزایی پژوهشگر و استاد دانشگاه نیز بر این واقعیت صحه گذارد که آزمون‌های تستی امکان سنجش توانایی افراد را ندارد. وی گفت: «کنکور بیشتر مهارت‌های تست‌زنی را می‌سنجد و افراد توانمندی که در تست زدن مشکل دارند، امکان گذر از این سد را نمی‌یابند. از سوی دیگر ما دانش‌آموزان را در طول دوران تحصیل با سیستم تشریحی امتحان می‌کنیم که البته خیلی وقت‌ها بهتر از روش تستی عمل می‌کند اما در پایان دوره می‌خواهیم یک امتحان تستی بگیریم. این خود نوعی دوگانگی در امر تحصیل دانش‌آموزان ایجاد می‌کند و دو نوع شیوه مطالعه متفاوت را می‌طلبد.» وی افزود: «آزمون‌های تستی به‌خصوص در مقاطع بالاتر پاسخگو نیست. به عنوان مثال توانمندی‌های یک کارشناس علوم اجتماعی تحقیق کردن، ابزار تحقیق را شناختن، توانایی استفاده از بحث‌های نظری و حلاجی کردن مسائل است اما کنکور کارشناسی ارشد این توانایی‌ها را به شکل ضعیفی می‌سنجد.» دکتر باقر ساروخانی جامعه‌شناس و عضو هیات علمی دانشگاه تهران نیز با بیان اینکه کنکور اندیشه‌محور نیست بلکه ابزارمحور است، بر همین مسئله تاکید کرد. وی گفت: «ما شکوفایی اندیشه، عقل و نظر را در کنکور نمی‌سنجیم بلکه ابزاری در این بین هست که همان تست‌ها است و آنها بر ما حکم جاری می‌کنند.»

وی افزود: «یک آزمون کمی نمی‌تواند استعدادها را به طور دقیق بسنجد، دانستنی‌ها را هم نمی‌توان با چند مثبت و منفی سنجید باید بتوانیم ابعاد کیفی آنها را بیازمائیم و قالب‌های اندیشه و شیوه‌های تحلیل فرد را شناسایی نمائیم.»

■ توزیع داوطلبان براساس شهرت کاذب رشته‌ها

اما نقایص کنکور محدود به این موارد نیست. گذشته از نحوه امتحان گرفتن غیراستاندارد، انتخاب رشته پس از آن هم با مشکلاتی روبه‌رو است. گویا تعهد نانوشته‌ای وجود دارد که رتبه‌های برتر هر گروه آموزشی دانشگاه‌ها و رشته‌های خاصی را برگزینند بدون توجه به اینکه علایق و ویژگی‌های شخصیتی آنان چه رشته و دانشگاهی را پیش رویشان قرار می‌دهد. دکتر حمید عبداللهیان این مسئله را ناشی از شهرت کاذب برخی رشته‌ها و دانشگاه‌ها دانست. او گفت: «اکنون اسم و رسم جای نیاز را گرفته است و بسیاری از رشته‌ها که تقاضا برای آنها زیاد است، به نیازهای واقعی کشور پاسخ نمی‌گویند. در حقیقت نظام پذیرش دانشجو دانشجویان بااستعداد را به سمت انتخاب رشته‌هایی سوق می‌دهد که به صورت سنتی مشهور هستند و عموماً در حوزه مهندسی و پزشکی قرار دارند. این تفکر حتی روی مدیران کشور هم اثر گذاشته و مدیریت کشور یک نوع مدیریت مهندسی شده است.» این استاد دانشگاه تهران تاکید کرد: «این نحوه پذیرش دانشجو برای تولید علم مناسب نیست چرا که افراد را براساس علاقه‌مندی‌هایشان توزیع نمی‌کند و کشور را دچار کمبودهای ساختاری در حوزه رشته‌هایی که در حال حاضر رهبری علم را به عهده دارند، می‌کند.» دکتر عبداللهیان در مورد چگونگی تاثیر گذاری نحوه انتخاب رشته بر علاقه‌مندی داوطلبان توضیح داد: «خود کنکور یعنی فکر ریاضی دادن به آدم‌ها و محاسبه را وارد مکانیسم انتخاب کردن. کنکور به افراد جامعه می‌گوید که با محاسبه باید شناخت خود را از دنیا سامان بدهند. از سوی دیگر تبلیغات کاذب کلاس‌های کنکور که اغلب دانشگاه‌ها یا رشته‌هایی خاص را نماد قبولی قرار می‌دهند، در دور کردن داوطلبان از علاقه‌مندی اصلی‌شان موثر است.»

■ راهی برای فراموش کردن نیازهای واقعی

با وجود این حجم بالای داوطلبان برای شرکت در کنکور دانشگاه‌ها طبیعی به‌نظر نمی‌رسد. همه فارغ‌التحصیلان دبیرستان در این آزمون ورودی شرکت می‌کنند و بعضی از آنها چندین بار بخت خود را برای ورود به دانشگاه می‌آزمایند.

درحالی که به گفته رئیس پیشین سازمان سنجش ۲۰ درصد از این داوطلبان بدون مطالعه قبلی در جلسه کنکور حاضر می‌شوند، این تراکم و تقاضای بالا برای ورود به دانشگاه چرا و چگونه به‌وجود آمد؟ دکتر حسین میرزایی معتقد است جوان ایرانی راهی به‌جز شرکت در کنکور پیش‌رو ندارد. او گفت: «وقتی دانش‌آموز پس از فارغ‌التحصیلی می‌بیند که آنچه در مدرسه آموخته است، هیچ کاربردی در بیرون ندارد، چاره‌ای جز این نمی‌یابد که ادامه تحصیل بدهد. شاید مهارت لازم برای شاغل شدن را در مقاطع بالاتر پیدا کند. بدین ترتیب ورود به دانشگاه برای بسیاری از افراد به معنی به تاخیر افتادن مطالبات و انتظارات واقعی آنها است. در دانشگاه فرد خودبه‌خود یادش می‌رود که نیاز به شغل دارد. خانواده و دوست هم نادیده می‌گیرند که این فرد نیروی کار جامعه و در سن فعالیت است. بدین ترتیب ادامه تحصیل به نوعی کارکرد فراموش کردن و نادیده گرفتن نیازهای واقعی افراد را پیدا کرده است.» مدیر جهاد دانشگاهی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در ادامه گفت: «کسی که یک دیپلم نظری دارد، نه کاری بلد است و نه مهارتی دارد و اگر آموزش‌های دوران دبیرستان را کاربردی نکنیم، این روند و تقاضای بالا برای ورود به دانشگاه ادامه می‌یابد و هرازچندگاهی از مقطعی به مقطع دیگر تغییر می‌کند. چنان که در سال‌های آتی همین تراکم را پشت درهای کنکور کارشناسی ارشد شاهد خواهیم بود.»

دکتر حمید عبداللهیان نیز حجم بالای شرکت‌کنندگان در کنکور را از سویی به نظام آموزشی و از سوی دیگر به نحوه تبلیغات کلاس‌های کنکور مربوط دانست. مدیر گروه ارتباطات دانشگاه تهران گفت: «در حال حاضر از وقتی که دانش‌آموز وارد دبستان می‌شود، در پس ذهنش هدف ورود به دانشگاه هست چرا که نظام آموزش و پرورش ما برای خدمات‌دهی به بخش‌های مختلف تولیدی و صنعتی تعریف نشده است. از سوی دیگر تبلیغات کاذب برخی از موسسات کنکور در جهت هرچه ارزشمندتر ساختن ورود به دانشگاه فرد دیپلمه را فردی بی‌ارزش نشان می‌دهد. درحالی که بسیاری از فعالیت‌های این افراد که وارد بازار بخش خدمات و واردات و صادرات می‌شوند، ارزشی معادل فعالیت‌های افراد تحصیل‌کرده دارد.» این جامعه‌شناس با تاکید بر اینکه امکان فراهم‌کردن شغل برای افراد دیپلمه وجود دارد افزود: «ما در کشورمان چند نفر داریم که از محیط زیست حفاظت کنند؟ در کشورهای غربی تنها ۳۰ تا ۴۰ هزار نفر محافظ پارک‌های ملی هستند و ما هم به تعداد زیادی جنگلبان و نگهبان پارک احتیاج داریم. نمونه اینچنینی بسیار است.»

■ افزایش ظرفیت مشکل را حل نمی‌کند

اما راه‌حل رئیس سابق سازمان سنجش برای کاهش این تراکم چشمگیر افزایش ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها بود. دکتر حسینی‌رحیمی بیش از یک سال پیش در گفت‌وگو با خبرنگار شرق گفته بود: «با وجود عدم نیاز بازار کار، ظرفیت‌های آموزش عالی باید افزایش یابد.» روشن است که این افزایش ظرفیت در ایرانی که دانشگاه‌های آن دولتی است و هزینه تحصیل افراد از خزانه دولت تامین می‌شود، حدود مشخصی دارد. ضمن اینکه خیل عظیمی از فارغ‌التحصیلان دانشگاه در حال حاضر هنوز نتوانسته‌اند فرصت شغلی مورد انتظار و متناسب با تخصص خود را بیابند. دکتر حسین میرزایی نیز تاکید می‌کند که افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها و ایجاد دوره‌های مختلف آموزشی نمی‌تواند مشکل جامعه ما را حل کند. او گفت: «دلیلی ندارد همه تا مقاطع بالا ادامه تحصیل دهند. در نگاه اول ادامه تحصیل تا هر مقطعی یک حسن به‌نظر می‌آید و بعضی استدلال می‌کنند که اگر کارمندان دولت و کارکنان دیگر مشاغل تحصیلات بالاتری داشته باشند، درک و تخصص بیشتری داشته، کار خود را بهتر انجام می‌دهند. درحالی که این استدلال صحیح نیست و بین تحصیلات و کارایی چنین رابطه‌ای وجود ندارد چرا که بحث نظام انتظارات فرد در این میان مطرح است. کسی که کارشناس است کار یک فرد دیپلمه را انجام نمی‌دهد و به همین ترتیب افراد دارای تحصیلات بالاتر، بسیاری از کارها را تقبل نمی‌کنند.» وی افزود: به‌رغم محاسنی که دانشگاه آزاد داشت یکی از کارکردهای منفی‌اش دگرگون ساختن نظام انتظارات جامعه بود. گرفتن مدرک کارشناسی ارشد و دکترا ساده‌تر شد و ارزش اولیه‌اش را از دست داد. این استاد دانشگاه تاکید کرد: «در وضعیت فرهنگی خاص ایران که کارمند دولت شدن امر مطلوبی است و سخت‌کوشی و خلاقیت طرفداری ندارد، استفاده از داروهای مسکن مثل افزایش ظرفیت دانشگاه مشکلی را حل نخواهد کرد.»

خلاصه گزارش

۱- جوان ایرانی راهی به جز شرکت در کنکور پیش رو ندارد.

۲- ادامه تحصیل به نوعی کارکرد فراموش کردن و نادیده گرفتن نیازهای واقعی افراد را پیدا کرده است.

۳- خانواده که روزی میراثش را به صورت پولی منتقل می‌کرد، اکنون به صورت مدرک تحصیلی منتقل می‌کند.

■ زیربنای مشکلات روانی

بررسی عوامل موثر بر موفقیت و عدم موفقیت داوطلبان معدل بالا (۱۹ تا ۲۰) در کنکور سراسری که در سال ۱۳۷۸ در دانشگاه الزهرا انجام شد، نشان داد که میان اضطراب امتحان و موفقیت در کنکور رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. بر این اساس بسیاری از داوطلبان بااستعداد که مطالعه مناسبی هم داشته‌اند، به دلیل این اضطراب نمی‌توانند نتیجه لازم را از کنکور بگیرند. دکتر محمدرضا کرامتی متخصص برنامه‌ریزی آموزشی با اشاره به حسادت، سرخوردگی و نومیدی به عنوان دیگر پیامدهای رقابت سنگین کنکور گفت: «دیدگاه‌های امروز تعلیم و تربیت بحث رقابت را به طور کلی زیر سئوال برده‌اند و اعتقاد بر این است که به‌جای رقابت روی رفاقت و همکاری تاکید کنیم چرا که اغلب رقابت‌های بین فردی به عاملی برای کینه‌ورزی و دشمنی تبدیل می‌شود.» وی افزود: «درحالی که در رویکرد رقابتی به آموزش، رتبه افراد در مقایسه با سایرین ملاک است، در رویکرد مشارکتی، فرد موفقیت خود را در گرو موفقیت دیگران می‌بیند. نحوه ارزشیابی نیز در این رویکرد به گونه‌ای است که بخشی از نمره به عملکرد فردی، بخشی به عملکرد گروهی و بخش عمده‌ای نیز به عملکردهای غیردرسی مثل به‌کارگیری مهارت‌ها بازمی‌گردد و اینکه فرد نمره بالایی در امتحان کسب کند تنها بخش کوچکی از کار است.» دکتر حمید عبداللهیان نیز معتقد است که بیشترین فشار رقابت سنگین کنکور را دانش‌آموزان مستعد متحمل می‌شوند. او گفت: «جامعه ایرانی یک جامعه مضطرب و جوان ایرانی یک جوان نگران است. زیربنای بسیاری از معضلات روانی جوانان همین مسئله کنکور است. اگر پسری در کنکور پذیرفته نشود، باید برود سربازی و نظام سربازی هم به گونه‌ای است که کسانی که تحصیلات پائین‌تری دارند، باید کارهای سخت‌تری انجام بدهند و رنج بیشتری ببینند. پس از اتمام سربازی هم کسی قبولشان ندارد و جامعه برایشان ارزشی قائل نیست.» این جامعه‌شناس جرم‌زایی را یکی از پیامدهای این رقابت کاذب دانست و افزود: «جوان از یک سو امید و آرزو و از سوی دیگر کیفیت‌هایی چون شجاعت و قدرت ریسک بالا دارد که اگر نتواند آنها را در جهت امر مثبت قرار دهد، در جهتی منفی به کار می‌گیرد. وقتی این جوان در کنکور پذیرفته نمی‌شود، خودبه‌خود جامعه را مقصر قلمداد می‌کند و می‌خواهد از جامعه‌ای که اجازه رشد کردن به او نداده است، انتقام بگیرد و به راحتی به مسیرهای منفی کشیده می‌شود. این فرآیند در اثر همین رقابت ناسالم روی می‌دهد.»

■ اختلال در گردش طبیعی نخبگان

برگزاری جشن‌های بزرگ خانوادگی برای موفقیت در کنکور به ما می‌گویند که موفقیت در کنکور سراسری یک موفقیت فردی نیست بلکه خانوادگی است. خانواده‌ای در کنکور قبول می‌شود یا شکست می‌خورد. دکتر باقر ساروخانی جامعه‌شناس و استاد دانشگاه تهران ورود خانواده به حریم کنکور را یکی از مهمترین آسیب‌های کنکور سراسری دانست و گفت: «خانواده که روزی میراثش را به صورت پولی منتقل می‌کرد، اکنون به صورت مدرک تحصیلی منتقل می‌کند. یعنی نوعی جابه‌جایی میراث در نتیجه کنکور صورت گرفته است.» وی توضیح داد: «خانواده‌ای که امکانات مالی و در عین حال آگاهی‌های فرهنگی و انتظارات آموزشی دارد، برای فرزند کنکوری‌اش کلاس‌های خصوصی گران‌قیمت می‌گیرد و با خرج پول‌های گزاف شانس توفیق را برای فرزندش بالا می‌برد.» این استاد دانشگاه تهران توضیح داد نظام کنکور با ماهیت فعلی باعث شده است که خانواده‌ها وارد بازار کنکور شده و در گردش طبیعی نخبگان نوعی اختلال ایجاد شود. وی با اشاره به خانواده‌هایی که امکانات مالی اندک دارند، گفت: «بسیاری از این خانواده‌ها که انتظارات تحصیلی از فرزند خود دارند، گاهی با قرض، قسط و یا حتی با فروش برخی اجناس زندگی به این رقابت می‌پیوندند و در این میان اکثریت خاموش جوانان ایرانی باقی می‌مانند که در شهرهای کوچک یا روستاها زندگی می‌کنند و امکان استفاده از کلاس‌های کنکور و دیگر امکانات کمک‌آموزشی را ندارند.»

اما نفوذ کنکور در بطن زندگی اجتماعی ایرانیان به همین جا ختم نمی‌شود. دکتر حسین میرزایی با اشاره به متاثر شدن روابط اجتماعی خانواده‌ها از کنکور گفت: «رفت و آمد خانواده‌ها و روابط اجتماعی هم تحت‌تاثیر کنکور کمرنگ‌تر شده چرا که خانواده‌های بسیاری فرزند کنکوری دارند و حتی بعضی از آنها از ترس اینکه فرزندشان در کنکور پذیرفته نشود، در این مورد به پنهان‌کاری دست می‌زنند و به کسی نمی‌گویند که فرزندشان مشغول درس خواندن است و روابط خانوادگی رفته‌رفته سردتر می‌شود.» وی افزود: «اکنون بخش بزرگی از انرژی فکری و اقتصادی خانواده‌ها صرف کنکور می‌شود و اگر هر خانواده به طور متوسط سه فرزند داشته باشد، هر چند سال یک‌بار این بحران را تجربه می‌کند. این سنگین شدن بار تکفل خانواده در جامعه‌ای که خانواده باید از تولد تا مرگ پشتیبان فرزندان باشد، خیلی خسارت‌بار است.»

■ توزیع ناعادلانه فرصت‌ها

بیلبوردهای تبلیغاتی در هر نقطه شهر کلاس‌های کنکور را به رخ می‌کشند و پوسترهای نه‌چندان زیبای آنها، نمای شهر را دیگرگون کرده‌اند. دکتر محمدرضا کرامتی کنکور را زمینه‌ساز سوءاستفاده برخی افراد سودجو از طریق برگزاری کلاس کنکور دانست و گفت: «این افراد وارد نظام آموزشی ما شده و آن را به سمت یادگیری حفظی و قالبی سوق می‌دهند. از سوی دیگر موسسات آمادگی برای کنکور بر شدت توزیع ناعادلانه فرصت‌های قبولی در کنکور افزوده‌اند به گونه‌ای که دانش‌آموزانی که در مناطق مرفه زندگی می‌کنند، شانس بیشتری برای قبولی در کنکور دارند.» دکتر باقر ساروخانی نیز با بیان اینکه فرصت‌های تحصیل در جامعه امروز ما به طور یکسان توزیع نشده است، گفت: «اگر بتوانیم اطلس جغرافیایی فرصت‌های آموزشی را فراهم کنیم بسیار معنادار خواهد بود و نشان خواهد داد که این فرصت‌ها در بعضی مناطق بیش از ۹۰ درصد و در مناطقی دیگر کمتر از ۱۰ درصد است.» مدیر جهاد دانشگاهی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران از کلاس‌های کنکور با عنوان «سوپرمارکت‌ها»ای یاد کرد که حتی خانواده‌هایی که مخالفشان هستند، از آنها خرید می‌کنند. وی افزود: «درست است که تبلیغات در مورد اثربخشی این موسسات اغراق می‌کنند، اما در واقع بخشی از این کلاس‌ها با تهیه «فلش‌کارت» و جزوه‌های خلاصه به آماده‌سازی داوطلب برای کنکور کمک می‌کنند و در بعضی موارد حتی نقش مکمل کلاس‌های سیستم رسمی آموزش را بازی می‌کنند.»

■ با مستقل شدن کنکور سراسری حذف می‌شود

سازمان سنجش آموزش کشور تاکنون وعده‌های بسیاری برای ایجاد تغییرات در کنکور سراسری در جهت بهبود این رقابت سنگین و کاهش بار اضطراب داوطلبان و خانواده‌های آنها داده است. دومرحله‌ای کردن کنکور، جایگزین کردن شرط معدل و طرح‌های امیدوارکننده دیگری که همگی با این ترجیع بند می‌آیند: «کنکور سال آینده بدون تغییر خواهد ماند.» البته سازمان سنجش هرگز وعده حذف کنکور را نداده است اما رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی فروردین ماه امسال تا اینجا پیش رفت که به مردم اعلام کند: «با گذشت ۲۸ سال از پیروزی انقلاب اسلامی این توان علمی را در کشور ایجاد کرده‌ایم که بتوانیم رفته‌رفته کنکور را حذف و یا به رشته‌هایی خاص که دارای رقابت سنگین هستند، محدود کنیم.» عباسپور تهرانی فرد نگفت که طرحی در این مورد ارائه می‌کند اما بعضی کارشناسان برای حل این معضل طرح‌هایی دارند. دکتر حمید عبداللهیان معتقد است: در صورتی که دانشگاه‌ها مستقل شده، هر دانشگاه دانشجوی خود را جذب کند و دولت به ازای هر دانشجو اعتباری به آن دانشگاه اختصاص دهد، دانشگاه‌ها وارد رقابت سالم می‌شوند تا هم عملکرد بهتری داشته باشند و هم دانشجوی بیشتری جذب کنند. از سوی دیگر بخشی از هزینه‌ها از طریق شهریه دانشجویان تامین می‌شود و آنگاه دانشگاه با خیلی از افراد بی‌علاقه که فقط برای فرار از سربازی یا بیکاری به تحصیل روی آورده‌اند، مواجه نیست و دانشجویان هم انگیزه بیشتری برای تلاش در راستای تولید علم خواهند داشت. وی افزود: این امکان وجود دارد که به دانشجویان مستعدی که تمکن مالی ندارند، کمک هزینه تحصیلی و وام اختصاص یابد. در این صورت حتی افرادی که محدودیت مالی دارند، می‌توانند خود را در عرصه دانشگاه نشان دهند. مدیر گروه ارتباطات در مورد مکانیسم پذیرش دانشجو در هر دانشگاه توضیح داد: با توجه به سطح علمی و امکانات هر دانشگاه، این مکانیسم می‌تواند متفاوت باشد و روش‌های مختلفی مثل شرط معدل، گزارش دبیران و تست‌هایی مثل «تافل» و «جی‌آر‌ای» می‌تواند ملاک قرار گیرد. مدیر گروه دانشگاه تهران گفت: حتی اگر بخواهیم تست را به طور کامل کنار بگذاریم، می‌توانیم با شرط معدل افراد را در دانشگاه بپذیریم اما دوره پیش دانشگاهی را دانشگاه برگزار کرده و دانشجوی آزمایشی، ضمن پرداخت شهریه دوره، باید نمره‌های مورد قبول گروه آموزشی خود را کسب کند. اگر عملکرد فرد در این یک سال مورد تایید گروه آموزشی مربوطه قرار گرفت، می‌تواند یکی از رشته‌های آن گروه را انتخاب کند و دوره کارشناسی را بگذراند. بدین ترتیب دانشجو با علاقه و آگاهی دانشگاه رشته مورد علاقه خود را انتخاب می‌کند و نظام آموزشی هم به دست مهارت‌های تست‌زنی نمی‌افتد.

دیگران

۱۱ هزار کودک به عنوان سرباز در کلمبیا به کار گرفته شده‌اند

ایسنا: براساس نوار ویدئویی به دست آمده در کلمبیا مشخص شده است که هنوز و در عین ناباوری صدها کودک که سن بسیاری از آنها به ۱۰ سال هم نمی‌رسد به عنوان کودکان سرباز و به زور آموزش‌های مختلف نظامی و جنگ‌های چریکی می‌بینند. سی‌ان‌ان گزارش داد: در این نوار ویدئویی دیده می‌شود که صدها کودک که بسیاری از آنها هم دختربچه هستند، مجبور به شرکت در تمرینات سخت نظامی از جمله سینه‌خیز رفتن در زمین‌های سخت و گل‌آلود هستند. این کودکان به عنوان کودکان فراموش‌شده معرفی شده‌اند و نوار آن در ماه مه به دست ارتش کلمبیا افتاد. این نوار ویدئویی نشان می‌دهد که بزرگترین نیروی شورشی و چریکی کلمبیا موسوم به نیروی مسلح آشوب‌طلب کلمبیا (FARC) همچنان به برنامه‌های خود جهت به کارگیری کودکان در جنگ‌ها و نبردهای چند دهه‌ای با هدف سرنگونی حکومت این کشور ادامه داده است. سازمان دیده‌بان حقوق بشر نیز اعلام کرده است که حداقل ۱۱ هزار کودک زیر ۱۸ سال و حتی برخی که ۱۰ سال سن بیشتر ندارند از سوی نیروهای چریکی در کلمبیا به عنوان سرباز به کار گرفته شده‌اند. این درحالی است که سازمان ملل این رقم را بالغ بر ۱۴ هزار کودک عنوان کرده است و بر اساس این گزارش این کشور یکی از وخیم‌ترین نقاط جهان برای کودکان محسوب می‌شود.

شمار مهاجران جهان به ۱۹۱ میلیون نفر رسید

ایسنا: یک گزارش سازمان ملل متحد در مورد مهاجرت می‌گوید که اکنون نزدیک به ۲۰۰ میلیون نفر از مردم جهان در خارج از کشورهای زادگاه خود زندگی می‌کنند. این گزارش که توسط دبیرکل سازمان ملل، کوفی عنان، تهیه شده می‌گوید اکثر مهاجران به کشورهای ثروتمند نقل مکان کرده‌اند که مقصد ۲۰ درصد آنها آمریکا بوده است. بی‌بی‌سی همچنین نوشت: در برخی کشورها پولی که مهاجران به خانه می‌فرستند تشکیل دهنده بخش بزرگی از درآمد ملی کشورهای مبدا است. عنان گزارش خود به مجمع عمومی سازمان ملل را «راهنمای اولیه‌ای برای این عصر تازه جابه‌جایی» توصیف کرد و گفت که مهاجرت اکنون یکی از مشخصه‌های عمده زندگی بین‌المللی است. این گزارش دریافت که بنا به تخمین‌ها در سال ۲۰۰۵ در حدود ۱۹۱ میلیون مهاجر در سراسر جهان وجود داشت، این درحالی است که شمار مهاجران در سال ۱۹۹۰ تقریباً ۱۵۵ میلیون نفر بود که اکثر مهاجران به کشورهای ثروتمند نقل مکان کردند. با این حال ۷۵ میلیون نفر آنها از یک کشور در حال توسعه به یک کشور دیگر در حال توسعه رفته‌اند. وجوه نقدی که مهاجران به شیوه‌های بانکی ارسال می‌کنند سهم بزرگی از درآمد فیلیپین، صربستان و مونته‌نگرو را تشکیل می‌دهند. گزارش دبیرکل سازمان ملل حاکی است: مهاجرت بین‌المللی، در صورتی که با سیاست‌های درست توام باشد، می‌تواند هم برای توسعه کشورهایی که مهاجران از آن می‌آیند و هم کشورهایی که به آن می‌روند، بسیار سودمند باشد. اما وی اخطار داد که این فواید به حراست از حقوق خود مهاجران بستگی دارد. گزارش عنان همچنین خطر «فرار مغزها» را مورد توجه ویژه قرار می‌دهد. بنا به تخمین‌ها ۶۰ درصد طبقه تحصیلکرده گویانا، هائیتی و جامائیکا اکنون در خارج زندگی می‌کنند. این گزارش پیشنهاد می‌کند یک مجمع دائمی در این مورد تشکیل شود تا دولت‌ها بتوانند سیاست‌های خود را با سیاست سایر کشورها مقایسه کنند. این گزارش دریافت که اروپا میزبان ۳۴ درصد کل مهاجران در سال ۲۰۰۵ بود. همچنین سهم آمریکای شمالی ۲۳ درصد و آسیا ۲۸، آفریقا ۹، آمریکای لاتین ۳ و اقیانوسیه نیز ۳ درصد بود.

آلودگی هوا در هنگ‌کنگ سالانه جان ۱۶۰۰ نفر را می‌گیرد

ایسنا: مطالعات صورت گرفته از سوی دانشمندان دانشگاه‌های هنگ‌کنگ نشان می‌دهد که در هر سال بالغ بر ۱۶۰۰ تن از مردم این کشور به دلیل ابتلا به بیماری‌های گوناگون مرتبط با آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند. خبرگزاری آسوشیتدپرس از هنگ‌کنگ گزارش داد: تحقیقات به عمل آمده از سوی دانشمندان چند دانشگاه هنگ‌کنگ نشان می‌دهد که وضعیت کیفیت آلودگی هوای این کشور نامناسب شده به شکلی که این مشکل زیست‌محیطی تبدیل به یکی از داغ‌ترین مباحث جنجالی در سطح کلان این کشور شده است. در حال حاضر در اغلب لحظات روز آسمان هنگ‌کنگ به دلیل افزایش حجم آلاینده‌های زیست‌محیطی رنگ تیره‌ای دارد و این مسئله موجب نگرانی فزاینده کارشناسان و مسئولان امور بهداشتی این جزیره شده است. به گزارش ایسنا کارشناسان هنگ‌کنگی معتقدند به جز دود ناشی از ترافیک سنگین در هنگ‌کنگ، کارخانه‌هایی که با سوخت زغال‌سنگ به حیات خود ادامه می‌دهند و بسیاری از آن در جنوب چین پراکنده شده‌اند، نقش قابل توجهی در افزایش حجم آلودگی هوای هنگ‌کنگ دارند. مطالعه اخیر دانشمندان هنگ‌کنگی پس از بررسی دقیق آمار به دست آمده بیمارستان‌های این جزیره و مرگ‌های به ثبت رسیده از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۰ میلادی صورت گرفته است. به عنوان یک شاخصه نگران‌کننده و جدی شمار بیماران پذیرفته شده در بیمارستان این کشور که بسیاری از آنها نیز به مرگ منجر شده، طی ماه‌های اخیر افزایش یافته است. به گفته یکی از این دانشمندان سالانه حدود یک‌هزار و ۶۰۰ نفر از مردم هنگ‌کنگ جان خود را از دست می‌دهند که تنها به دلیل استنشاق هوای آلوده و در نهایت ابتلا به بیماری‌های قلبی و سکته‌های مغزی است.

تسلیت

برادر گرامی جناب آقای دکتر احمد پور نجاتی

درگذشت پدر گرامی‌تان را تسلیت می‌گوییم. برای شما و خانواده محترمتان آرزوی صبر و برای آن مرحوم طلب رحمت داریم.

محسن آرمین، سید هاشم آغاجری، مسعود آقایی، محمد علی ابطحی، طاهره اح